

Reactie op voorstel van wet “vrijstelling leerplicht bij richtingbezwaren”

Beste lezer,

Ik ben de moeder van een prachtig kind van 13 jaar oud die nooit naar school geweest is. Zijn vrienden hebben een bijnaam voor hem verzonnen die afgeleid is van de website ‘Wikipedia’ omdat hij ‘zo veel weet’, aldus zijn vrienden, dus met zijn algemene kennis zit het in elk geval goed. Hij is verder erg sociaal en werkt al een tijd als vrijwilliger bij een knutsel- en kunstclub waar hij kinderen tot 12 jaar begeleidt met hun werk en waar hij de vertaler is voor alle kinderen die geen Engels begrijpen, daar de cursusleidster enkel Engels spreekt.

Engels heeft mijn zoon geleerd tijdens onze reizen en doordat ik veel gebruik maak van Engelstalige leermaterialen.

Zo kom ik direct bij mijn eerste bezwaar op dit wetsvoorstel: ik zie het juist als een verrijking dat kinderen in meerdere talen onderwijs zouden krijgen. Een extra taal is nooit meer zo makkelijk aangeleerd als in de kindertijd. Ik vind dat de focus van het onderwijs moet liggen op goed en veelzijdig onderwijs, en ik heb heel goede methodes gevonden in het Engels waardoor mijn zoon zowel zijn Engels, als bepaalde specifieke vakken heel goed heeft kunnen ontwikkelen.

Ook heb ik er bezwaar tegen dat ouders die niet Nederlandstalig zijn en niet aantoonbaar niveau B2 of 3F halen, geen thuisonderwijs zouden mogen geven in Nederland. Ik ken genoeg families waarvan de ouders niet vloeiend Nederlands spreken maar waar de kinderen geweldig thuisonderwijs krijgen en ook goed Nederlands spreken. Kinderen leren Nederlands op straat als zij buiten spelen, tijdens buitenschoolse activiteiten, tijdens thuisonderwijsuitjes en als zij ouder worden kunnen zij goed Nederlands leren lezen en schrijven met behulp van een Nederlandssprekend persoon die zich toelegt op dit onderdeel van hun onderwijs. Misschien zouden ouders die niet vloeiend Nederlands spreken en schrijven in hun onderwijsplan kunnen opnemen hoe zij zorg dragen voor het Nederlandse taalonderwijs van hun kind?

Mijn volgende bezwaar is gerelateerd: ik zie het als een verarming van het onderwijs wat ik aanbied als ik als enige het onderwijs van mijn zoon zou moeten verzorgen. Waarom zou ik als ouder het onderwijs van mijn zoon niet mogen delen met zijn vader en met andere thuisonderwijzers of met andere specialisten? Waarom zouden we geen gebruik maken van elkaars kwaliteiten? Ik ben een specialist in natuuronderwijs en leer anderen graag alles over mijn passie. Iedereen heeft zijn eigen passies en kwaliteiten en binnen onze thuisonderwijs gemeenschap maken we gebruik van elkaar. We geven elkaars kinderen workshops, eenmalige lessen of lessenreeksen. Door dit in groepen te doen versterken we ook het groepsgevoel onder onze kinderen.

Mijn zoon is geïnteresseerd in techniek en wat een rijkdom dat hij alles leert over houtbewerking van mijn vader die timmerman is geweest, over Arduino en programmeren via een online docent, over het gebruik van apparaten en gereedschap van mijn vriend die een grote gemeenschappelijke werkplaats tot zijn beschikbaarheid heeft. Ik heb zelf deze specifieke kennis en vaardigheden niet

maar kan er wel voor zorgen dat mijn zoon hier onderwijs in krijgt. Wat er nu in dit wetsvoorstel geschreven over wordt lijkt mij onnodig beperkend voor het onderwijs van het kind.

Hoe kunnen ouders aantonen dat zij voldoende pedagogisch-didactisch bekwaam zijn? Ik heb een docentenopleiding gedaan maar om thuisonderwijs te geven is dat echt niet nodig. Het maakt mij ook geen betere thuisonderwijsouder dan een ander die zijn of haar vervolgopleiding nooit afgemaakt heeft. En hoe kan een LPA dit toetsen? Waar wordt precies naar gekeken? Ik vond dit alles niet duidelijk naar voren komen in het wetsvoorstel.

Ik ben van mening dat een ouder die voor thuisonderwijs kiest zo betrokken is bij de ontwikkeling van zijn of haar kind, van nature aanvoelt wat hij of zij het kind aan kan bieden ter verrijking van diens ontwikkeling. Zij weten hoe ze hun kind kunnen motiveren en kunnen hun kind goed begeleiden omdat ze weten hoe hun kind het beste leert. Thuisonderwijs geven vereist ontzettend veel passie, liefde, tijd en geduld van een ouder en ik ken geen één ouder die lichtzinnig deze keuze heeft gemaakt of zich niet vol overgave aan deze taak wijdt. Het is natuurlijk veel makkelijker om je kind 'gewoon' bij een school in te schrijven.

Ik heb bezwaar tegen het gesprek wat minstens eens per vier jaar bij het kind thuis gevoerd moet worden waar het kind bij aanwezig moet zijn. Ik denk dat dit potentieel stressvol voor het kind kan zijn en zo'n momentopname kan een leerplichtambtenaar nooit laten zien hoe het echt met een kind gaat.

En waarom moet het bij het kind thuis plaatsvinden? Wordt de woning gecheckt? En zo ja, waarop? En welke delen van de woning zijn dan nog privé? Moet een kind toestemming geven zijn of haar kamer te laten bekijken? Dit lijkt mij een grote en onacceptabele schending van de privacy.

Het lijkt mij dat de kwaliteit van het onderwijs niet getest kan worden door een inkijkje in iemands huis. Het lijkt mij dat een gesprek met alleen de ouder(s) of verzorger(s), dus zonder het kind, op een neutrale plaats volstaat.

Ook heb ik er bezwaar tegen dat het onderwijs voornamelijk bij het kind thuis moet plaatsvinden. Ik heb de ervaring dat ik mijn zoon op allerlei plekken les kan geven. Heel graag trekken wij de natuur in met wat boeken bijvoorbeeld, en dan besteden we een hele middag aan wiskunde, taal, natuuronderwijs en wellicht andere vakken als geschiedenis of aardrijkskunde. Maar ook op onze reizen of als we bij oma logeren of wanneer we in ons tuinhuisje slapen gaat het onderwijs altijd door. "Vakantie" als "niet hoeven leren" kent mijn zoon eigenlijk niet.

Ik maak me zorgen over de toetsen die het kind moet maken op 6-, 9- en 12-jarige leeftijd. Dit veroorzaakt onnodige stress voor het kind. Toetsen zijn ook niet op alle scholen verplicht dus ik zie niet in, waarom de eisen voor thuisonderwijzers zwaarder zouden moeten zijn dan voor scholen. Ook het bijhouden en invullen van een leerlingvolgsysteem vind ik bezwaarlijk. Er zijn meerdere manieren om de ontwikkelingen van een kind bij te houden en ik denk dat ouders een aantal opties moeten krijgen waaruit zij kunnen kiezen, zodat elke familie kan kijken wat het best bij hen past.

Ik vind het bezwaarlijk dat een vrijstelling vervalt als een kind onder toezicht staat. Juist nu kijkt er een derde onafhankelijke persoon mee naar het welzijn van het kind en zeker zolang die persoon niet van mening is dat thuisonderwijs negatieve gevolgen heeft voor het kind, zie ik niet in waarom het thuisonderwijs niet doorgezet kan worden. Het lijkt mij juist nadelig voor het kind als het in een moeilijke situatie (er is ongetwijfeld iets vooraf gegaan aan het OTS of in elk geval zal het besluit van OTS een bepaalde vorm van stress opleveren binnen het gezin), ook een grote verandering van onderwijs zal moeten ondergaan (door plotseling naar school te moeten gaan). Dat lijkt me erg bezwaarlijk voor het welzijn van het kind.

Ten slotte heb ik er bezwaar tegen dat er binnen dit wetsvoorstel zo weinig ruimte is voor flexibel onderwijs, aangepast op ieder kind afzonderlijk, waarbij de ouders kijken naar de interesses en kwaliteiten van ieder kind en kijken naar waar het kind op elk moment precies toe in staat is. Als thuisonderwijsmoeder volg ik zeker doelen, maar mijn kind hoeft ze niet precies op moment X of moment Y gehaald te hebben. Binnen dit wetsvoorstel zou ik hier geen ruimte meer voor krijgen, omdat ik de kerndoelen dan moet volgen. Thuisonderwijs is echter juist zo bijzonder omdat het ruimte geeft tot kijken wanneer een kind ergens aan toe is. Thuisonderwijs is het ultieme individuele onderwijs. Uiteindelijk zullen alle kerndoelen bereikt zijn maar wellicht in een andere volgorde en in een andere snelheid. Sommige zullen eerder, andere zullen later bereikt worden. Daarnaast zal er gedurende de hele thuisonderwijstijd allerlei aandacht worden besteed aan onderwerpen die niet in de kern-of subdoelen omschreven staan, puur omdat geen onderwijsvorm zo breed en veelzijdig is als thuisonderwijs.

Ik hoop dat er in een volgend wetsvoorstel echt naar de doelen gekeken gaat worden. De doelen zijn volgens mij niet om thuisonderwijs moeilijker en voor een kleinere groep mensen mogelijk te maken, maar om de kwaliteit van thuisonderwijs te waarborgen. De kwaliteit van het onderwijs wordt er niet beter op als ik luttele uren moet besteden aan het invullen van leerlingvolgsystemen of als mijn kind een toets moet maken op 6-jarige leeftijd. De kwaliteit verslechtert als ik alleen thuis les mag geven en vakken niet meer mag uitbesteden. Wat de kwaliteit van onderwijs zou verbeteren, is als thuisonderwijsouders ook financiële hulp van de staat zouden krijgen voor de invulling van het onderwijs, en als ik de vrijheid behoud om het onderwijs aan te passen aan precies dat waar mijn kind op dit moment aan toe is.

Er mag meer vertrouwen komen in thuisonderwijsouders, wij doen echt ons best om onze kinderen het best mogelijke onderwijs aan te bieden en om onze kinderen zo breed mogelijk te ondersteunen in hun reis naar zelfstandigheid en volwassenheid.

Met vriendelijke groet,

Angela van Maurik